

Tjänsteutlåtande

Kommunkansliet

Till Kommunstyrelsen

Datum 2019-02-18
Dnr KS 2019/0054

Överlämnande av ansvaret för drift av Solskiftets särskilda boende till extern utförare

Sammanfattning

I samband med Kommunstyrelsens behandling 2019-01-07 av ärende Dnr. KS 2018/0067 om Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per november 2018 beslutade om att uppdra åt kommundirektören att genomföra alternativ driftform av Solskiftets särskilda boende i samråd med berörda förvaltningar.

Därefter har den berörda Vård- och omsorgsnämnden behandlat ärende Dnr. 2019/0007 Antagande av upphandlingsdokument för Solskiftets särskilda boende för äldre. Den fortsatta beredningen innebär att ärendet hänskjuts till Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige för beslut.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Uppdra åt Kommunstyrelsen att i samråd med berörda förvaltningar, efter genomförd upphandling, överlämna driften av Solskiftets särskilda boende till extern utförare, i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2019-02-18

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen för egen del besluta

Under förutsättning av Kommunfullmäktiges beslut om uppdrag till Kommunstyrelsen att i samråd med berörda förvaltningar, genomföra upphandling av driften av Solskiftets särskilda boende

Bakgrund

Kommunstyrelsen har vid upprepade tillfällen behandlat ärenden, vilka belyst det ekonomiska läget inom produktionen, d.v.s. verksamhet som bedrivs i egen regi. Det ekonomiska läget beträffande Solskiftets särskilda boende påvisar stora svårigheter med att uppnå en budget i balans och i kommunens strävan om en god ekonomisk hushållning anses förslaget om att överlämna driften av det särskilda boendet som adekvat åtgärd.

Förvaltningens slutsatser

Det är framför allt produktionen som uppvisar en negativ ekonomisk avvikelse i 2018 års resultat och det krävs därför åtgärder med syftet att komma till rätta med avvikelserna (Bilaga 1). Förvaltningen tillstyrker mot bakgrund härav förslaget om att överlämna driften av Solskiftets särskilda boenden för äldre, i enlighet med det av Vård- och omsorgsnämnden godkända upphandlingsunderlaget (Bilaga 2) samt den bakomliggande utredning som togs fram av dåvarande produktionsförvaltning 2018-12-18 (Bilaga 3).

Tjänsteutlåtande

Överlämnandet ska föregås av beslut av Kommunfullmäktige, i enlighet med Kommunallagens bestämmelser, Jfr. KL 10 kap. § 1.

Bilagor

1. Utdrag ur protokoll 2019-01-07, KS § 1:21 - Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per november 2018, jämte tjänsteutlåtande daterat 2018-12-20, Dnr. KS 2018/0067
2. Antagande av upphandlingsdokument för Solskiftets särskilda boende för äldre, Dnr. VON 2019/0007 (Sekreteress)
3. Produktionsförvaltningens utredning, daterad 2018-12-18

Staffan Erlandsson
Kommundirektör

Peter Freme
Kanslichef

Expedieras

KS § 1:21

Dnr. KS 2018/00067

Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per november 2018

Kommunstyrelsens beslut

1. Budgetuppföljning för Österåkers kommun per november månad 2018 noteras till protokollet.
2. Kommundirektören får i uppdrag att genomföra alternativ driftform för Solskiftets särskilda boende i samråd med berörda förvaltningar.

Reservation

Ann-Christine Furustrand (S) lämnar en skriftlig reservation

I ärendet Österåker kommuns ekonomiska uppföljning per november 2018 har ett beslutsförslag 2 lagts som inte har med ärendet att göra. Beslutsförslaget innebär att kommundirektören får i uppdrag att genomföra alternativ driftform för Solskiftets särskilda boende i samråd med berörda förvaltningar. I tjänsteutlåtandet finns inget skriftligt underlag, inga presenterade fakta, som visar varför detta uppdrag och beslut skall genomföras, vad är orsaken? Vi kan gissa att det är ekonomiska aspekter som ligger bakom, men några fakta som konkret påvisar detta finns inte presenterade, inte heller som visar om beslutet kommer att leda till någon önskad effekt, och vad den effekten i så fall skulle vara?

Vad händer med personalen på äldreboendet? Är beslutet förhandlat med fackliga företrädare, vi befärar att inte heller detta skett.

Solskiftet särskilda boende drivs idag med kommunen som huvudman, när beslutet är genomfört finns endast privata särskilda boenden kvar i Österåker, därmed har valfriheten att kunna välja mellan privat utövare och kommunal försvunnit. Vad beslutet får för konsekvenser för kommunen som är garant för de äldre som bor i särskilda boenden om en privat utövare lägger ner och kommunen har krav på att ta över omvårdanden, är också det uppgifter som saknas i beslutet.

Då vi anser att ett beslut att privatisera Solskiftets särskilda boende inte hör hemma i en ekonomisk rapport från förra året har vi yrkat avslag på förslaget. Beslutsförslaget är så illa underbyggt att vi inte kan anse att beslutet ens är att betrakta som berett.

Ann-Christine Furustrand

Michael Solander (MP) och Francisco Contreras (V) biträder Ann-Christine Furustrands (S) reservation.

Sammanfattning

Resultatbudgeten för 2018 uppgår till 22 Mkr. Bokslutsprognosen per november månad visar inte någon större avvikelse jämfört med budget 2018. Prognosen har försämrats med 13 Mkr jämfört med månadsuppföljning per september månad. Det är i första hand Produktionsstyrelsen och Vård- och omsorgsnämnden som har redovisat sämre bokslutsprognos.

Forts.

Forts. KS § 1:21

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens kontors tjänsteutlåtande daterat 2018-12-20.
- Kommunstyrelsens arbetsutskott har behandlat ärendet 2018-12-13, § 1:5.

Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till Kommunstyrelsens kontors beslutsförslag innebärande

1. Budgetuppföljning för Österåkers kommun per november månad 2018 noteras till protokollet.
2. Kommundirektören får i uppdrag att genomföra alternativ driftform för Solskiftets särskilda boende i samråd med berörda förvaltningar.

Ann-Christine Furustrand (S) yrkar avslag på beslutssats två.

Francisco Contreras (V) och Michael Solander (MP) biträder Ann-Christine Furustrands (S) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) bifallsyrkande till beslutssats ett innebärande att Budgetuppföljning för Österåkers kommun per november månad 2018 noteras till protokollet och finner att så är fallet.

Propositionsordning

Ordföranden frågar därefter om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) bifallsyrkande till beslutssats två innebärande att Kommundirektören får i uppdrag att genomföra alternativ driftform för Solskiftets särskild boende i samråd med berörda förvaltningar eller enligt Ann-Christine Furustrands (S) avslagsyrkande på beslutssats två och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande.

Omröstning

Omröstning begärs och ska verkställas. Den som är för Michaela Fletchers (M) yrkande röstar ja, den det ej vill röstar nej.

Omröstningen utfaller enligt bilagd omröstningslista med 10 ja-röster och 4 nej-röster.

Expedieras

- Kommundirektören
- Ekonomienheten
- Budget- och kvalitetsenheten
- Redovisningsenheten
- Controller KS/KF
- Kommunkansliet

Omröstningslista

Kommunstyrelsen i Österåkers kommun (mandatperiod 2019 - 2022)
KS 2019-01-07, § 1:21

Parti	Ledamöter	Tjänstgörande	Ersättare	J	N	A
M	Johan Boström	X		X		
M	Hampe Klein	X		X		
M	Christina Funhammar	X		X		
L	Mathias Lindow, 1:e vice ordf.	X		X		
L	Ritva Elg	X		X		
C	Anne-Li Hilbert	X		X		
KD	Arne Ekstrand	X		X		
S	Ann-Christine Furustrand, 2:e vice ordf.	X			X	
S	Mats Larsson	-	Daniel L.		X	
RP	Roger Johansson	X		X		
SD	Anders Borelid	X		X		
V	Francisco Contreras	X			X	
MP	Michael Solander	X			X	
M	Michaela Fletcher, ordförande	X		X		
	Ersättare					
M	Conny Söderström	X				
M	Kenneth Netterström	X				
M	Conny Ling	X				
C	Björn Pålhammar	X				
KD	Mikael Ottosson	X				
S	Daniel Lundin	X				
RP	Hans Hellberg	X				
V	Christina Wulff	-				
	Resultat			10	4	-

Kommunstyrelsens kontor
 Mohammed Khoban
 Datum 2018-12-20
 Dnr 2018/0067

Till Kommunstyrelsen

Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per november 2018

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar

- 1- Budgetuppföljning för Österåkers kommun per november månad 2018 noteras till protokollet.
- 2- Kommundirektören får i uppdrag att genomföra alternativ driftform för Solskiftets särskild boende i samråd med berörda förvaltningar.

Sakgrund

I enlighet med fastställda rutiner för ekonomiska uppföljningar ska kommunstyrelsens kontor redovisa bokslutsprognos per 2018-12-31 för Österåkers kommun. Kommunens finansiella mål följs upp och avstämning i förhållande till budget 2018 görs under året. Fokus ska läggas på en säkrare prognos och analys samt uppföljning av åtgärdsplaner för att fortsatt upprätthålla en god ekonomisk hushållning.

Resultatbudgeten för 2018 uppgår till 22 Mkr. Bokslutsprognosen per november månad visar inte någon större avvikelse jämfört med budget 2018. Prognosen har försämrats med 13 Mkr jämfört med månadsuppföljning per september månad. Det är i första hand Produktionsstyrelsen och Vård- och omsorgsnämnden som har redovisat sämre bokslutsprognos.

Enligt SKL:s senaste bedömning är svensk ekonomi inne i en högkonjunktur. Prognosen för skatteintäkter via slutavräkning visar en positiv avvikelse om 7 Mkr jämfört med budget 2018.

Kommunen har för avsikt att hantera bidrag till utbyggnaden av Roslagsbanan till T-centralen via Odenplan inom ramen för exploateringsredovisningen (KF § 5:8, 2017-06-19). Av regeringens proposition 2016/17:45, Värdeåterföring vid satsningar på transportinfrastruktur, framgår att kommunerna inom ramen för exploaterings-avtal får förhandla om medfinansieringsersättning. Ersättningen ska användas för att finansiera den infrastruktur som ger värdeökningen på marken som exploateringsavtalet avser. Eftersom staten under sommaren 2018 godkände avtalet med Sverigeförhandlingen har denna bokning genomförts till delårsbokslutet 2018. Alternativ lösning kan bli aktuellt med hänsyn till revisorernas synpunkter inför delårsbokslutet 2018. I så fall kan ett nytt beslut om finansiering föreslås senare under året till Kommunfullmäktige.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN I STOCKHOLM	
2019 -01- 21	
Målnr:.....	1606-108
Aktbil:.....	2
Avd:.....	33

Riktade stadsbidrag

Förutom olika typer av riktade bidrag för nyanlända/flyktingar beräknas att kommunen under 2018 få drygt 53 Mkr enligt nedan:

- Kommunstyrelsens kontor 2,2 Mkr
- Skolförvaltning 4,6 Mkr
- Kultur- och fritidsförvaltning 1,2 Mkr
- Socialförvaltning 10,2 Mkr
- Produktionsförvaltning 34,8 Mkr
- Byggnadsnämnden 0,2 Mkr

Respektive nämnd kommer att redovisa olika typer av stadsbidrag tillsammans med månadsuppföljning per september månad.

Sammanfattning

Nämndernas bokslutsprognos (exkl. PS) pekar på negativ avvikelse om 13,1 Mkr jämfört med vad som budgeterats. Det är i första hand Socialnämnden -10 Mkr (flyktingverksamhet) och Vård- och omsorgsnämnden -4 Mkr (äldreomsorg) samt Skolnämnden -5 Mkr (flera elever inom särgymnasium och flera elever gått om) som har prognostiserat med negativa avvikelser. Nämndernas analysarbete kommer att utvecklas för att i enlighet med kommunens ekonomiska styrregler redovisa säkrare prognoser tillsammans med åtgärdsplaner under 2019.

Byggnadsnämnden +2,7 Mkr (sambetald resor och bostadsanpassningsbidrag), Kultur- och fritidsnämnden +1,5 Mkr (färre elever på musikskolan och ej förbrukade medel för bl.a. mötesplatser) samt Miljö- och hälsoskyddsnämnden +1,2 Mkr (försenad rekryteringsprocess, akuta händelser har finansierats inom tidigare ram).

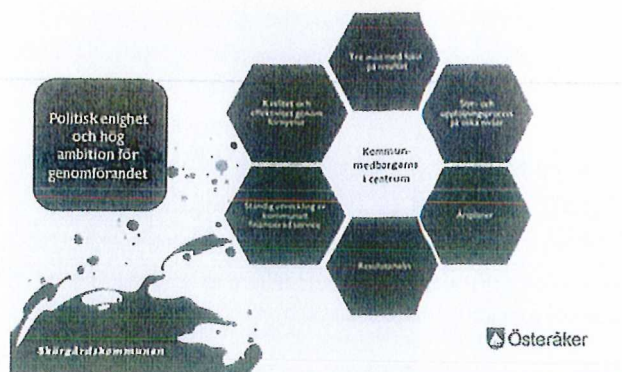
Nämndernas bokslutsprognos per november månad har försämrats jämfört med tidigare månader. Kvalitetssäkring av nämndernas bokslutsprognos uppfattas fortfarande som en utmaning och ska förbättras under 2019.

Kommundirektören har fått i uppdrag (KS § 7:4 (2018-05-28)) att vidta åtgärder för att höja förvaltningarnas prognossäkerhet vid nästkommande månadsuppföljning.

Det är viktigt att respektive nämnd kvalitetssäkrar bokslutsprognosen i början av året med hänsyn till kända faktorer som bl.a. volymen, indexuppräkningsprognos samt utfall för den aktuella perioden.

Kommunfullmäktige har fastställt en modell för mål- och resultatstyrning med ett medborgarperspektiv. I modellens sex olika delar ingår uppföljning och analys med fokus på resultat. För att kvalitetssäkra målstyrningen och öka prognossäkerheten ska modellen kommuniceras i hela organisationen på olika nivåer.

Mål- och resultatstyrning i Österåker

Centrala poster prognostiserar en positiv avvikelse om 37,1 Mkr jämfört med budget. Detta förklaras i första hand av realiserade vinster för placeringar, kommunalskatt, inkomstutjämnning samt stadsbidrag från boverket. Skatteintäkterna visar en positiv avvikelse om knappt 5,6 Mkr i form av slutavräkning. Inkomstutjämningsystemet visar en positiv avvikelse om ca 5 Mkr enligt SCB:s prognos med hänsyn till bl.a. utveckling av antal invånare i hela Sverige och Österåkers kommun. Stadsbidrag från Boverket har beviljats med knappt 9 Mkr. Finansiella intäkter kommer att visa en positiv avvikelse om ca 30 Mkr med hänsyn till den nya redovisningslagen. Regleringsposten för pensionskostnaden har i dagsläget prognostiserat en negativ avvikelse om knappt 14 Mkr beroende på i första hand ökade kostnader för förmånsbestämda höginkomsttagare.

Rubrik	Oktober	November
KF	-0,6	-0,6
KS	0,6	1,2
KFN	0	1,5
SKN	0	-5,0
VON	-4,0	-4,0
BN	1,7	2,7
MHN	0,8	1,2
SN	-10	-10
Summa nämnder	-11,5	-13,1
Centrala poster	31,5	37,1
Summa. Inkl. centrala poster	22,0	24,0

PS	-20,0	-24,0
Summa kommunen	0	0

Produktionsstyrelsen prognostiserar en negativ avvikelse om 24 Mkr jämfört med budget. Detta är en kraftig försämring jämfört med bokslutsprognosen i augusti

månad. Kvaliteten på Produktionsstyrelsens internbudget ska förbättras och internbudget på enhetsnivå ska tydliggöras innan verksamhetsåret börjar. Pengen för olika verksamhetsområden är i princip kända redan under oktober månad när Kommunstyrelsen hanterar budgetförslaget till Kommunfullmäktige.

Resultatenheterna har avsatt totalt 4,77 % i snitt dels för gemensamma kostnader inkl. kostnader för behovsstyrd administration och dels för utjämningsreserv. 4,77 % motsvarar 43,3 Mkr. Utöver 4,77 % har enhetschefernas personalkostnader på ca 30,1 Mkr budgeterats centralt i staben som finansieras kollektivt för cheferna inom vissa verksamhetsområden (förskola, grundskola, äldreomsorg och funktionsnedsättning). Bruttobudget inkl. interna poster för PS motsvarar cirka 1 091 Mkr.

Verksamhet 2018	Budget Brutto	Prognos Avvikelse
Förskolor	171,6	0
Skolor	546,2	-18,3
Kultur och fritid	46,0	0,6
Äldreomsorg	46,3	-7,5
Funktionsnedsättning	159,8	-3,3
Måltid	43,6	0
Staben	73,4	0
Utjämningsreserv	4,5	4,5
Totalt	1 091,4	-24,0

I "Styrmodellprinciper för beställar- och utförarorganisationen" som fastställts av Kommunfullmäktige, framgår bl.a.

- Produktionsstyrelsen ska fastställa budget för resultatenheterna
- Produktionsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av verksamheten sker månatligen på enhetsnivå. Uppföljningen ska omfatta prestationer, kvalitet, personal och ekonomi.
- Vid större avvikelser ansvarar Produktionsstyrelsen för att åtgärder vidtas och handlingsplaner upprättas i syfte att komma till rätta med avvikelserna.
- Produktionsstyrelsen sammanställer och rapporterar månatligen till Kommunstyrelsen om verksamhetens utveckling avseende produktion, kvalitet, personal och ekonomi.
- Produktionsstyrelsen ansvarar för hur över- och underskott på de olika enheterna ska hanteras i bokslutet

- Som huvudprincip gäller att alla över/underskott tas med till kommande år. De redovisas som förändring av respektive resultatenhets egna kapital.

Kommunstyrelsen har gett i uppdrag (KS § 1:19, 2018-01-08) att bilda en arbetsgrupp bestående av kommundirektör, skoldirektör, produktionschef samt budget- och kvalitetschef för att följa upp att berörda dokument efterlevs, bl.a. ”Styrmodellprinciper för beställar- och utförarorganisation” och den av Kommunfullmäktige antagna modellen för ”Mål- och resultatstyrning”.

Produktionsstyrelsen § 2:5 (2018-02-22) har gett uppdrag till produktionschefen att återkomma med förslag till lämpliga åtgärdsplaner avseende ekonomi inom särskolan och äldreomsorgen. Produktionsstyrelsen § 3:4 (2018-02-22) har också gett uppdrag till produktionschefen att till sammanträdet 24 maj återkomma med konsekvensbeskrivna åtgärder för att säkerställa en ekonomi i balans. Effekten av ytterligare åtgärdsplaner som påverkar resultaten, ska redovisas vid nästkommande månadsuppföljningar.

Produktionsstyrelsen § 5:5 (2018-05-28) har gett ytterligare uppdrag till produktionschefen att arbeta vidare med åtgärder vid Ljusterö vård och omsorg för att uppnå en budget i balans budgetåret 2018 samt planperioden 2019-2020. Redovisning av vidtagna åtgärder har skett på Produktionsstyrelsens sammanträde den 19:e juni 2018.

Verksamhet	Avvikelse , mkr									
	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Aug.	Sep.	okt.	Nov.	
Förskolor	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,5	0,5	0,0	
Skolor	-4,2	-2,1	-2,7	-3,2	-3,2	-3,5	-8,5	-15,0	-18,3	
Äldreomsorg	-3,0	-3,4	-3,9	-3,9	-3,9	-6,5	-7,3	-7,3	-7,5	
Funktionsnedläggning	-1,0	-0,9	-0,9	-1,4	-1,4	-1,7	-3,6	-2,8	-3,3	
Kultur & fritid	0,6	0,0	-0,5	-0,5	-0,5	0,4	0,0	0,0	0,6	
Måltid	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	
Centrala poster	2,3	1,9	0,6	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	
Resultatutjämningsreserv	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	
Summa	0,0	0,0	-3,0	-4,0	-4,0	-6,0	-14,0	-20,0	-24,0	

Som framgår av ovanstående tabell har bokslutsprognosen försämrats under året (mars noll, april -3 Mkr och maj -4 Mkr, augusti -6 Mkr, september -14 Mkr, oktober -20 Mkr och -24 Mkr per november) och kan försämrats ytterligare till följd av att planerade åtgärdsplaner inte vidtas fullt ut.

Det är skolverksamheten som har försämrats kraftigt under september och oktober månad. Flera skolor har rekryterat mer personal inför höstterminen 2018 medan antal elever är i princip på samma nivå som vårterminen 2018. Produktionens antagande för höstterminens budget var 170 fler elever än det faktiska antalet elever i september månad. Dessutom överstiger övriga kostnader (bl.a. köp av varor) budgeten för vissa grundskolor.

I början av oktober har produktionschefen uppmanat samtliga rektorer att kvalitetssäkra uppföljningsmaterial, att gå igenom aktuell elev- och personalsammansättning per enhet. Berörda skolor ska presentera åtgärdsplaner så att personalsammansättningen ska matcha/motsvara den aktuella elevvolymen. Vid en första genomgång inom produktionsförvaltningen har det konstaterats att endast marginella effekter kommer att uppnås under 2018. Fokus läggs på att

respektive enhet ska gå in i budgetåret 2019 med ekonomi i balans (det ska bli rätt kostym så att personalsammanställningen motsvarar elevvolymen).

Österåkers kommun har utvecklat skolpengen under de åtta senaste åren och skolpengen är högre än flera jämförbara kommuner. Flera friskolor som har lika villkor klarar verksamheten samt att flera nya friskolor vill etablera sig i Österåkers kommun. Alla utförare driver verksamheter på lika villkor med hänsyn till konkurrensneutralitet.

Produktionsförvaltningen har att följa "Styrmodellprinciper för beställar- och utförarorganisationen" som har antagits av Kommunfullmäktige. Bland annat står där att uppföljning av verksamheten ska ske månatligen på enhetsnivå och ska omfatta prestationer, kvalitet, personal och ekonomi.

För övrigt har kommundirektören kallat representanter från produktionsförvaltningen, skolförvaltning, socialförvaltningen samt budget- och kvalitetsenheten för att åtgärda andra delar av de utmaningar som produktionsförvaltningen står inför.

Vid månadsuppföljning per oktober har Kommunstyrelsen fattat följande beslut bl.a:

- Respektive nämnd anmodas att upprätta internbudget för 2019 i balans tillsammans med berörda styrtal och dessa ska fastställas vid första sammanträdet under 2019.
- Kommundirektör får i uppdrag att prognoser för olika verksamheter ska implementeras i ekonomisystemet på samma nivå som budget fr.o.m. jan 2019. Detta ska vara klart vid månadsuppföljning per februari 2019.
- Kommundirektör får i uppdrag att internbudget för alla resultatenheter inom produktionsförvaltning ska kvalitetssäkras.

Investeringar

Investeringsutgifter för budget 2018 uppgår till 130,7 Mkr. Detta fördelas mellan Samhällsbyggnad inom KS (121,2 Mkr), Byggnadsnämnden (2,5 Mkr), Produktionsstyrelsen (4 Mkr) samt IT (3 Mkr). På inkomstsidan har för Samhällsbyggnad budgeterats 23,5 Mkr. Investeringar redovisas på projektnivå enligt kommunens ekonomiska styrregler.

Bokslutsprognosen för investering inom samhällsbyggnadsförvaltning pekar inte på någon större avvikelse i förhållande till budget för utgifter (nettoinvestering visar en negativ avvikelsen på drygt 2 Mkr).

Enligt Kommunfullmäktiges beslut redovisas investeringar på projektnivå enligt bilaga 3. Stora avvikelser kommer att rapporteras till Kommunfullmäktige för ev. ombudgetering mellan olika projekt. Som framgår av sammanställningen finns det stora avvikelser mellan olika projekt

- Åsättra Hamn (budget 1,4 Mkr och prognos 2,8 Mkr)

- Sjökarbyvägen (budget 0 Mkr och prognos 2,3 Mkr)
- Omvandlingsområden (budget 0 och prognos 1,3 Mkr)
- Runö Gårds södra (budget 8,3 Mkr och prognos 6,4 Mkr)
- CPL-väg 276-Sockenvägen (budget 9,6 Mkr, prognos 3,3 Mkr)
- Åkersberga station (budget 0,5 Mkr, prognos 3,9 Mkr)
- Margretelundsvägen -Söralidsvägen (budget 6,4 Mkr, prognos 3 Mkr)
- Handverksvägen, bollplan (budget 9 Mkr, prognos 6,5 Mkr)

- Åsättra hamn
Upphandling av den sista etappen för återställande av upplagsytan är slutförd. Entreprenaden är i startskedet och beräknas vara klar för slutbesiktning i oktober. På grund av förseningar i uppstart av entreprenaden under 2017 så faller den outnyttjade delen av budgeten över på detta år. Prognosen ändras därför till 2,8 Mkr vilket medför en negativ avvikelse om 1,4 Mkr.

- Sjökarbyvägen
Projektet saknar budget för 2018. Förseningar beror av att projektet utökats samt av missgynnsamma väderförhållanden. Projektet kommer slutföras i sommar. Prognosen för 2018 uppgår till 2,3 Mkr, vilket medför en lika stor negativ avvikelse.

- Omvandlingsområden
Tre följande projekt har ingen budget 2018:
A- Svinninge lokalgata. Förrättningskostnaderna skulle varit utbetalda i sin helhet under 2017 men det har visat sig finnas avvikelser i form av felräkning från lantmäteriet, vilket genererar stora förrättningskostnader och handläggningskostnader.

B- Svinninge GC väg. Norr. Förrättningskostnaderna skulle varit utbetalda i sin helhet under 2017 men det har visat sig finnas avvikelser i form av felräkning från lantmäteriet, vilket genererar stora förrättningskostnader och handläggningskostnader.

C- Täljö Vägskal. Lång hanteringstid hos lantmäteriet för utbetalning av ersättningslängd till fastighetsägare för inlösen Husby ga:12 till allmän platsmark har gjort att utbetalningarna görs under 2018.

- Runö Gårds södra
Budget för projektet är 8,3 Mkr. På grund av problem med markförhållanden och leverans av föreskrivna produkter har projektet försenats och kommer inte att färdigställas under 2018 som har planerats. Prognosen är 6,4 Mkr. Projektet har beviljats statlig medfinansiering på 1,35 Mkr.

- CPL-väg 276-Sockenvägen (budget 9,6 Mkr, prognos 3,3 Mkr)
Projektet omfattar nu endast byggnationen av Långhundravägen, den lokalgata som ska ansluta till den temporära cirkulationsplatsen.

- Åkersberga station (budget 0,5 Mkr, prognos 3,9 Mkr)
Prognosen höjs vilket medför en negativ avvikelse med 3,4 mnkr. Detta beror på marklösenkostnader som kommer tidigare än förutsatt och att projekteringen av den nya järnvägsparken tagits över av kommunen istället för att ligga hos SL.
- Margretelundsvägen -Söralidsvägen (budget 6,4 Mkr, prognos 3 Mkr)
Projektet ”Margretelundsvägen - Söralidsvägen, dubbla körfält väg 276 etapp4” har försenats vilket medför en förskjutning i betalplanen.
- Hantverkarsvägen, bollplan (budget 9 Mkr, prognos 6,5 Mkr)
Prognosen för utgifter är lägre då bygglov har försenats.

Utöver investeringsutgifter finns **investeringsinkomster** om 23,5 Mkr budgeterade för 2018. Detta avser dels Kommunstyrelse (23,2 Mkr) och dels Byggnadsnämnden (0,3 Mkr). Bokslutsprognosen för investeringsinkomster inom Samhällsbyggnadsförvaltning pekar på en negativ avvikelse om ca 2,2 Mkr i förhållande till budgeten. Detta förklaras i första hand av statsbidrag för CPL väg 276- Sockenvägen som har skjutit upp.

Finansiella tillgångar

Placering av medel på 130 Mkr har gjorts enligt kommunens policy för förvaltning av pensionsmedel. Detta klassificeras som omsättningstillgångar och är kontinuerligt föremål för köp – och försäljning. Ca. 55% av medlen placeras inom nominella räntepapper, ca 4% inom real ränteobligationer samt ca 41% inom aktierelaterade instrument. Totalt har tillgångarna i pensionsportföljen ett marknadsvärde på cirka 171,7 Mkr.

För bevakning och rapportering av pensionsportföljen samarbetar kommunen med Söderberg & Parter Placeringsrådgivning AB. En särskild rapport från Söderberg & Partner bifogas som bilaga 4.

Överlikviditet på 300 Mkr har under 2014 placerat med hänsyn till KF:s policy för överlikviditet. Ytterligare 100 tkr har också placerat inför årsredovisning 2017. Cirka 65 % av medlen placeras inom nominella räntepapper och cirka 35% inom strukturerade instrument med kapitalgaranti.

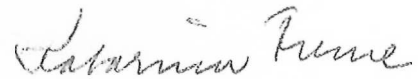
Marknadsvärdet på tillgångarna per 2018-11-30 är 423,9 Mkr. Detta är ca 5,6 Mkr lägre än årsredovisning 2017. En särskild rapport från Söderberg & Partner bifogas som bilaga 5. Kommunens likvida medel vid årets början för 2018 var ca 142 Mkr. Detta ligger på bankkonto utan räntetäkter med hänsyn till Sveriges reporänta på – 0,50 procent. Det bedöms inte att finnas möjligheter att placera ytterligare i dagsläget. Likviditeten ska täcka löpande utbetalningar på både drift och investeringar.

Riksdagen har beslutat om en ny kommunal bokförings- och redovisningslag utifrån förslagen i utredningen "En ändamålsenlig kommunal redovisning" (SOU 2016:24). Särskilda regler ska införas för värdering av finansiella instrument. Finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring ska värderas till verkligt värde. Orealiserade vinster i värdepapper ska inte beaktas vid beräkningen av årets resultat efter balanskravjusteringar. Vid beräkningen av årets resultat eller balanskravjusteringar ska inte heller återföring av realiserade vinster i värdepapper beaktas. Lagen träder i kraft fr o m 2019. Detta innebär för kommunen att realiserade vinster för placeringar ger effekt på knappt 40 Mkr.

Realiserade vinster på 8 Mkr har beräknats i budget för 2018 men hänsyn till den nya redovisningslagen kommer att visa ett större överskott. I dagsläget prognostiserats ett överskott på ca 28 Mkr.

Mohammed Khoban
Budget- och kvalitetschef

Katarina Freme
Fikonomichef

Bilagor:

- 1- Sammanställning av driftbudget och bokslutsprognos för 2018
- 2- Sammanställning av investeringsbudget och bokslutsprognos för 2018
- 3- Sammanställning av investeringsbudget och bokslutsprognos inom Kommunstyrelsen på projektnivå.
- 4- Månadsrapport för pensionsportföljen per november 2018
- 5- Månadsrapport för överlikviditet per november 2018

SAMMANSTÄLLNING AV DRIFTBUDGET OCH BOKSLUTSPROGNOS FÖR 2018
EKONOMISKA UPPFÖLJNING T.O.M. NOVEMBER MÅNAD

RESULTATBUDGET (TKR)	BUDGET 2018	Prognos 2018	AVVIKELSE MOT BUD.
KOMMUNFULLMÄKTIGE	630	960	330
KOMMUNSTYRELSEN	97 220	98 320	1 100
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND	7 400	6 900	-500
SKOLNÄMND	91 700	102 600	10 900
VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND	73 500	73 500	0
BYGGNADSNÄMND	14 300	14 900	600
MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMND	5 200	5 650	450
SOCIALNÄMND	63 050	60 550	-2 500
SUMMA INTÄKTER	353 000	363 380	10 380
KOMMUNFULLMÄKTIGE	-12 900	-13 830	-930
KOMMUNSTYRELSEN	-262 870	-262 770	100
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND	-87 850	-85 850	2 000
SKOLNÄMND	-1 187 400	-1 203 300	-15 900
VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND	-673 750	-677 750	-4 000
BYGGNADSNÄMND	-47 350	-45 300	2 050
MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMND	-13 700	-13 000	700
SOCIALNÄMND	-151 650	-159 150	-7 500
SUMMA KOSTNADER	-2 437 470	-2 460 950	-23 480
SUMMA NÄMNDER	-2 084 470	-2 097 570	-13 100
REGLERINGSPOST PENSIONER	-47 000	-61 000	-14 000
KAPITALKOSTNAD	10 470	12 870	2 400
STATSBIDRAG, MAXTAXA	14 500	14 500	0
OFÖRUTSEDD VERKSAMHET	-8 000	-5 400	2 600
LOKALER	-1 000	-4 600	-3 600
MARKFÖRSÄLJNING	0	0	0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	-2 115 500	-2 141 200	-25 700
SKATTEINTÄKTER	1 905 700	1 911 300	5 600
BIDRAG(UTJÄMNINGSSYSTEM)	120 900	135 000	14 100
FASTIGHETSAVGIFT	94 100	94 100	0
FINANSIELLA INTÄKTER	18 200	48 200	30 000
FIN KOSTNAD PENSIONSSKULD	-1 000	-1 000	0
FIN KOSTNADER	-400	-400	0
ÅRETS RESULTAT	22 000	46 000	24 000
PRODUKTIONSSTYRELSEN	0	-24 000	-24 000
ÅRETS RESULTAT INKL. PS	22 000	22 000	0

ÖSTERÅKERS KOMMUN

Kommunstyrelsens kontor

Bilaga 2
2018-12-16

SAMMANSTÄLLNING AV INVESTERINGSBUDGET OCH BOKSLUTSPROGNOS FÖR 2017 MÅNADSUPPFÖLJNING PER NOVEMBER MÅNAD

Text	Budget 2018	Prognos 2018	Budget- avvikelse	Utfall 2017
KS	-124 200	-121 960	2 240	-99 776
Varav IT	-3 000	-3 000	0	-1 228
Varav SBF	-121 200	-118 960	2 240	-98 548
BN	-2 500	-2 500	0	-1 706
PS	-4 000	-4 000	0	-6 332
Summa utgifter	-130 700	-128 460	2 240	-107 814
Inkomster				
KS	23 200	20 960	-2 240	3 144
BN	300	300	0	447
Summa inkomster	23 500	21 260	-2 240	3 591
Summa netto	-107 200	-107 200	0	-104 223

INVESTERINGSBUDGET OCH BOKSLUTSPROGNOS PER PROJEKTNIVÅ INOM KS
Prognos 2018

Projekt - år 2018	Utgifter			Inkomster			Netto- avvikelse
	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse	
Attraktiv offentlig plats & skärgård	-16 200	-17 650	-1 450	750	360	-390	-1 840
Bryggör	-500	-500	0				0
Hantverksvägen, bollplan enl policyn	-9 000	-6 500	2 500		0	0	2 500
Murkelvägen, lekplats enl policyn	-400	-3 250	-2 850			0	-2 850
Skånstaparken	-400	-400	0			0	0
Slussen, vattenreglering o slussportar	-200	-200	0			0	0
Strandängarna Svinninge, LONA	-700	-850	-150	350	360	10	-140
Trygghetsåtgärder - Effektbelysning och	-2 100	-1 700	400	400	0	-400	0
Åkers kanal Stadspark (exkl fiskvandring)	-1 500	-1 500	0			0	0
Åsättra Hamn, muddring inkl. återställning	-1 400	-2 750	-1 350			0	-1 350
						0	0
						0	0
Stadsutveckling /Trafikplan	-50 800	-43 450	7 350	19 600	17 100	-2 500	4 850
CPL väg 276-Sockenvägen, pilstugetomt	-9 550	-3 700	5 850	4 000	1 000	-3 000	2 850
Infartsparkering, kollektivtrafikåtgärder	-1 500	0	1 500	600	0	-600	900
Järnvägsbro Rallarvägen - Planskild kors	-32 850	-32 850	0	15 000	15 000	0	0
Margretelundsvägen - Söralidsvägen, du	-6 400	-3 000	3 400			0	3 400
Åkersberga station	-500	-3 900	-3 400		1 100	1 100	-2 300
Omvanligsområden	0	-1 270	-1 270				-1 270
Fäljö vägskäl	0	-300	-300				-300
Svinninge lokal (Nantes)	0	-530	-530				-530
3C väg Svinninge (Nantes)	0	-440	-440				-440
Reinvestering, gator och vägar	-22 400	-29 080	-6 680	2 050	1 070	-980	-7 660
Belysning - gator och vägar	-1 700	-1 700	0			0	0
Knipvägen etapp 3 (proj ing etp 2 - 2015/	-500	-1 100	-600			0	-600
Margretelundsvägen, vägåtgärder helhet	-5 000	-5 400	-400			0	-400
Styrssystem belysning, inkl. utredning	-150	-150	0			0	0
Säbybron	-800	-1 900	-1 100			0	-1 100
Söralidsvägen etapp 3 Favoriten (Sörav-	-500	-550	-50			0	-50
Åtgärder vid skolor	-5 850	-7 700	-1 850	1 550	790	-760	-2 610
Jnderhåll - broar och tunnlar	-3 400	-4 200	-800		0	0	-800
Österskärsstation och passage	-400	-400	0		0	0	0
Jnderhåll - gator och vägar	-3 800	-3 400	400	500	280	-220	180
litfårvägen DP Tråsättra 1:94 fd bergsä	-300	-300	0		0	0	0
Sjökarbyvägen (Getingvägen-Spinnarvägen)	0	-2 280	-2 280				-2 280
Beläggningsåtgärder	-6 000	-5 600	400	0	0	0	400
Beläggningsåtgärder	-6 000	-5 600	400			0	400

INVESTERINGSBUDGET OCH BOKSLUTSPROGNOS PER PROJEKTNIVÅ INOM KS
Prognos 2017

Projekt - år 2018	Utgifter			Inkomster			Netto- avvikelse
	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse	
Gång och cykelvägar	-16 590	-11 790	2 900	700	1 900	1 200	4 100
Cykelåtgärder - GC-nätet	-2 600	-2 600	0	700	550	-150	-150
Margretelundsvägen etp 3 (Gårdslötsv-Fl)	-1 600	-600	1 000			0	1 000
Sockenvägen/Stenhagsvägen - belysning	-90	-90	0			0	0
Runö Gårds södra	-8 300	-6 400	1 900	0	1 350	1 350	3 250
Cykelstråk Täljö/Rydbo	-4 000	-2 100					
Kultur & Fritid	-5 810	-6 670	-860	0	0	0	-860
Badplatser - Reinvestering	-1 000	-1 000	0		0	0	0
Bastu Domarudden	-700	-700	0		0	0	0
Fornminnesområden, restaurering och in	-410	-410	0		0	0	0
Hinderbana	-500	-500	0		0	0	0
Konst i offentlig miljö	-600	-600	0		0	0	0
Ridstigar med belysning	-500	-500	0		0	0	0
Skatepark, cykelpark, ungdomspark			0		0	0	0
domarudden brygga	-300	-300	0		0	0	0
bolltält	0	0	0		0	0	0
slussvaktarbostaden	-1 000	-1 000	0		0	0	0
Tunaborgen	0	0	0		0	0	0
Tingshuset norrö	-60	-60	0		0	0	0
Mountalinbikebanan		-855	-855		0	0	-855
Friidrottsanläggning	-740	-745	-5		0	0	-5
Miljöåtgärder	-700	-750	-50	100	530	430	380
Fiskvandringväg	-200	-100	100		0	0	100
Smedbyån	-500	-650	-150	100	530	430	280
Digitala kartor	-2 700	-2 700	0		0	0	0
			0				
Totalt SBF inom KS	-121 200	-118 960	340	23 200	20 960	-2 240	-1 900
IT	-3 000	-3 000	0				0
Totalt inom KS	-124 200	-121 960	340	23 200	20 960	-2 240	-1 900

-121200 -124507 3307

Bilaga 4

YTTERLIGARE EN TURBULENT MÅNAD

Tillg. 172 Mkr 0,0%

Max aktier 44,0% +0,0%

- Oro kring en potentiell avmattning i den globala tillväxten fortsatte att prägla de finansiella marknaderna under större delen av november. Månaden avslutades dock i dur efter att den amerikanska Fed-chefen Jerome Powell indikerat att styrräntan nu börjar närma sig "neutral" nivå, vilket marknaden tolkade som att centralbanken inte kommer höja räntan i samma utsträckning som tidigare antytts. Detta tillsammans med förhoppningar om en positiv utveckling i handelskriget mellan USA och Kina fick börserna att stiga under de avslutande handelsdagarna i månaden och USA-börsen slutade månaden upp +2,0% i lokal valuta. Theresa May färdigställde under månaden det första utkastet av Storbritanniens brexitavtal. Även om EU har godkänt avtalet råder det tvivel om huruvida det kommer röstas igenom av det brittiska parlamentet. Den ökade risken för en hård Brexit fick pundet att som mest falla 2,6% mot euron under månaden. I övrigt föll WTI-oljan 22% i november, vilket innebär den sämsta månaden på över tio år. Stockholmsbörsen (SIX PRX) föll under månaden med 1,6%, vilket innebär en positiv avkastning om 1,7% sedan årsskiftet. Den europeiska aktiemarknaden (MSCI Europe) sjönk också men med 1,0% i lokal valuta och 1,6% i svenska kronor. Tillväxtmarknaderna (MSCI Emerging Markets) vände upp denna månad och steg med 4,1% i lokal valuta, vilket motsvarar 3,4% upp i svenska kronor. Den globala aktiemarknaden (MSCI World) steg under månaden med 1,2% i lokal valuta och 0,5% i svenska kronor. Volatiliteten tilltog ytterligare på den svenska aktiemarknaden (OMX 1Y) under månaden och steg från 15,6% till 15,9%. På den amerikanska börsen (SPX 1Y) sjönk dock volatiliteten något från 17,7% till 17,2% och även den europeiska börsens volatilitet (SX5E 1Y) sjönk, från 15,3% till 15,0%. På valutamarknaden stärktes den svenska kronan mot de flesta större valutorna och en dollar handlades vid månadsskiftet för 9,11 kronor, en euro för 10,30 kronor och ett brittiskt pund för 11,62 kronor. Sett till räntemarknaden steg yielden på den reala svenska statsobligationen 3104 (förfall 2028) under månaden med 3 punkter till -1,36% och yielden på den kortare, 3102 (förfall 2020), steg med hela 34 punkter till -2,25%. Yielden på den nominella svenska statsobligationen 1053 (förfall 2039) föll under månaden med 12 punkter till 1,19% medan den kortare obligationen 1047 (förfall 2020) sjönk med 3 punkter till -0,46%. Vid månadsskiftet var den 10-åriga svenska break-even inflationen 1,87%.

Konsolidering

2018-11-30

Portfölj i relation till bokförd skuld

Marknadsvärderade tillgångar	171,7
Bokförd skuld (2017-12-31)	888,4
Bokförd konsolidering	19,3%

- Under månaden har följande transaktioner skett:

TRANSAKTIONER UNDER MÅNADEN

Datum	Typ av transaktion	Instrument	Nominellt belopp/	
			Likvidbelopp	Antal andelar
2018-11-01	Sålt	Spiltan Aktiefond Stabil	794 426	-1 241
2018-11-02	Köpt	Nordica Institutionell Kortränta	-8 714 784	7 210
2018-11-30	Kopong	Stora Båttförbindelsen 3,0% 2020-12-01	270 268	
			-7 680 150	

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Grundläggande förutsättningar	1
2	Österåkers riskmål	1
2.1	Specificerat riskmål	1
3	Tillgångar	1
3.1	Utveckling jämfört med index	2
3.2	Avstämning mot tillgångslimit	3
3.3	Avstämning mot kreditlimit	3
3.4	Förväntad tillgångsutveckling	4
3.5	Ränteportföljen	5
3.6	Aktieportföljen	5
4	Dynamisk aktiallokering	6
5	Ordlista	7

1 GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR

Denna rapport är baserad på antagandet om marknadsneutrala förutsättningar. Det innebär att inga marknadsbedömningar favoriseras framför andra utan följer vad som är neutralt i en effektiv marknadsekonomisk värld.

Enkelt uttryckt kan en finansiell tillgångsavkastning över tiden beskrivas av två termer: förväntad avkastning och risk.

Antaganden om förväntad avkastning:

- Räntebärande instrument förväntas i genomsnitt avkasta enligt aktuell marknadshandlad räntekurva. På riktigt lång sikt förväntas en lång nominell obligation ge 0,5%-enheter mer i årlig avkastning jämfört med kortränta.
- Aktier förväntas i snitt avkasta 3,4% utöver kort nominell ränta, plus risktillägg.

Ovanstående antaganden om risk härleds från aktuellt marknadshandlade priser på optioner.

2 ÖSTERÅKERS RISKMÅL

2.1 SPECIFICERAT RISKMÅL

Österåker Kommuns mål med pensionsmedelsförvaltningen är att säkerställa framtida pensionsutbetalningar. Utöver detta är målet att den långsiktiga avkastningen på pensionsportföljen ska uppgå till 3 procentenheter per år i reala termer. Med real avkastning avses nominell avkastning justerat för utvecklingen av konsumentprisindex (KPI).

I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i kapitalförvaltningen styras dynamiskt. Andelen aktier ska justeras så att portföljen som mest kan tappa 15 procent i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna (beräknat som värdet den sista dagen varje månad).

Aktuell maximal aktieandel i beräknas utifrån riskbuffert, dvs marginalen i förhållande till golvet (skyddsnivån), samt risken i portföljens tillgångar, mätt som implicit volatilitet.

3 TILLGÅNGAR

I detta avsnitt betraktas endast tillgångssidan. Enligt vår riskklassificering av tillgångarna bestod allokeringen i slutet av november av 40,9% aktier, varav 9,5% var exponerat mot Sverige och 31,4% mot utländska aktier.

TILLGÅNGSALLOKERING

11/2014 - 11/2015
40,9% aktier, varav 9,5% var exponerat mot Sverige och 31,4% mot utländska aktier.

VÄRDEPAPPERSFÖRTECKNING 2018-11-30

Nedanstående tabell är en sammanställning av portföljnehavet per 2018-11-30. Aktuellt marknadsvärde på tillgångarna är 172 mkr varav ca 0 mkr är likvida medel.

TILLGÅNGAR	Nominellt belopp				Löpplid	Rating (Moody's S&P)	Vikt	Duration	Anskaffnings- Bokfört värde 2018-11-30	Realiserade vinster/förluster 2018-11-30
	Antal andelar	Marknadsvärde 2018-11-30	Månads- avkastning	Månads- avkastning						
NOMINELLA RÄNTOR										
Nordea Institutionell Företagsobligationsfond	171 498	18 009 174	-0,6%			10%	5,0	18 410 326	-401 152	
Nordea Institutionell Kortränta	7 210	8 710 448	-0,1%			5%	0,7	8 714 784	-4 336	
Simplicity Företagsobligationer A	124 733	15 481 863	-0,6%			9%	0,9	15 000 923	480 940	
Simplicity Likviditet	257 234	28 496 339	-0,2%			17%	0,4	28 530 733	-34 394	
SPP Obligationsfond	40 371	6 010 383	0,4%			4%	4,4	6 000 000	10 383	
Öhman FRN Hållbar A	155 979	16 926 787	-0,4%			10%	0,1	17 000 000	-73 213	
Totalt nominella räntor		93 634 993	-0,3%			55%	1,6			
REALRÄNTOR										
Stora Bällförbindelsen 4,0% 2020-12-01	5 000 000	7 503 002	-0,4%	2020-12-01	Aaa NR	4%	2,0	7 048 793	451 957	
Totalt realräntor		7 503 002	-0,4%			4%	2,0			
Totalt räntor		101 137 994	-0,3%			59%	1,6			
SVENSKA AKTIER										
SEB Hållbarhetsfond Sverige Index Utd.	54	8 329 926	-1,0%			5%		7 057 323	1 272 603	
Spiltan Aktiefond Stabil	10 040	6 510 359	-0,9%			4%		6 763 907	-253 548	
Totalt direktägda aktier och fonder		14 840 285	-1,0%			9%				
Totalt svenska aktier inkl. strukturerade produkter		14 840 285	-1,0%			9%				
UTLÄNDSKA AKTIER										
Didner & Gerge Global	13 697	3 653 331	0,3%			2%		3 600 000	53 331	
SPP Emerging Markets Plus A	37 895	5 237 470	4,2%			3%		5 411 450	-173 980	
SPP Europa Plus A	50 011	4 981 636	-0,5%			3%		5 001 070	-19 434	
SPP Global Plus A	161 765	23 140 684	0,5%			13%		22 444 067	696 618	
Öhman Etisk Index USA	53 043	12 413 240	2,1%			7%		11 562 422	850 818	
Totalt direktägda aktier och fonder		49 426 360	1,2%			29%				
GLOBALA STRUKTURERADE PRODUKTER										
Danske Bank AIO Global 2020-06-10	6 000 000	5 987 400	-0,1%	2020-06-10	A2 A	3%	1,5	6 057 260	-120 660	
Totalt globala strukturerade produkter		5 987 400	-0,1%			3%	1,5			
Totalt utländska aktier inkl. strukturerade produkter		55 413 760	1,0%			32%				
Totalt aktier		70 254 045	0,6%			41%				
LIKVIDA MEDEL										
Likvida medel		270 209				0%		270 209		
Totalt likvida medel		270 209				0%				
TOTALT		171 662 248	0,0%			100%	1,6	188 873 267	2 735 930	

Instrumenten är indelade efter huvudsaklig exponering. Avkastningen per instrument är beräknat utifrån allt instrumentet innehav oavsett från den första dagen i månaden till den sista, inklusive eventuella utdelningar och kuponger. Avkastningen per delportfölj och totalportföljen är justerad för eventuella transaktioner som har gjorts under perioden, vilket gör att den kan skilja sig från genomsnittet av avkastningen på de enskilda instrumenten. Totaldurationen beräknas exklusive strukturerade produkter.

3.1 UTVECKLING JÄMFÖRT MED INDEX

Nedan utvärderas förvaltningsresultatet gentemot för portföljen relevanta index.

TILLGÅNGSUTVECKLING JÄMFÖRT MED INDEX

Tillgångsslag	Index	Tillgångsavkastning senaste månaden	Indexavkastning senaste månaden	Differens
Nominella räntebärande värdepapper	OMRX Bond	-0,3%	0,4%	-0,7%
Svenska reala räntebärande värdepapper	OMRX Real	-0,4%	0,3%	-0,1%
Svenska aktier	SIX PRX	-1,0%	-1,6%	0,5%
Utländska aktier	MSCI AC World Net TR (SEK)	1,0%	0,8%	0,2%
Totalportföljen	Sammansatt jämförelseindex	0,0%	0,3%	-0,3%
Tillgångsslag	Index	Tillgångsavkastning sedan 2017-12-31	Indexavkastning sedan 2017-12-31	Differens
Nominella räntebärande värdepapper	OMRX Bond	0,4%	0,9%	-1,4%
Svenska reala räntebärande värdepapper	OMRX Real	0,2%	1,7%	-1,4%
Svenska aktier	SIX PRX	0,1%	1,7%	-1,7%
Utländska aktier	MSCI AC World Net TR (SEK)	4,2%	8,5%	-4,3%
Totalportföljen	Sammansatt jämförelseindex	0,9%	3,1%	-2,2%

Källa för index: Bloomberg

3.2 AVSTÄMNING MOT TILLGÅNGSLIMITER

En jämförelse mellan portföljens nuvarande allokering och limiterna specificerade i placeringspolicyn visar att pensionsportföljen ligger inom de limiter som definieras för respektive tillgångsslag.

AVSTÄMNING MOT POLICY

Tillgångsslag	Portfölj (Mnkr)		Limiter	
	2018-11-30	Andel av portfölj 2018-11-30	Min	Max
Likvida medel	0	0%	0%	15%
Nominella räntepapper	94	55%	0%	100%
Realränteobligationer	8	4%	0%	100%
Aktier	70	41%	0%	65%
varav svenska aktier	16	23%	0%	40%
varav utländska aktier	54	77%	60%	100%
Alternativa tillgångar	0	0%	0%	10%

3.3 AVSTÄMNING MOT KREDITLIMITER

En jämförelse mellan portföljens nuvarande allokering och limiterna specificerade i placeringspolicyn visar att pensionsportföljen ligger inom de limiter som definieras för respektive tillgångsslag.

KREDITLIMITER ENLIGT POLICY

Ratingkategori		Durationskategori				Max andel per emittent	
		K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. 3-7 år	N. >7 år	Σ Motpart	0-1 år
		Σ K till N	Σ L till N	Σ M till N	N		
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	Σ A till E	100%	100%	100%	100%	100%	100%
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	Σ B till E	100%	85%	70%	60%	15%	15%
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	Σ C till E	80%	60%	40%	25%	10%	10%
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	Σ D till E	50%	30%	20%	10%	5%	5%
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	E	20%	10%	5%	0%	5%	5%

KREDITEXPONERING SOM POLICY

Ratingkategori		Durationskategori			
		K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. 3-7 år	N. >7 år
		Σ K till N	Σ L till N	Σ M till N	N
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	Σ A till E	8%	8%	0%	0%
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	Σ B till E	3%	3%	0%	0%
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	Σ C till E	3%	3%	0%	0%
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	Σ D till E	3%	3%	0%	0%
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	E	0%	0%	0%	0%

KREDITEXPONERING PER KATEGORI

Ratingkategori		Durationskategori			
		K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. 3-7 år	N. >7 år
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa		0%	4%	0%	0%
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa		0%	0%	0%	0%
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3		0%	0%	0%	0%
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3		0%	3%	0%	0%
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3		0%	0%	0%	0%

KREDITEXPONERING PER MOTPART

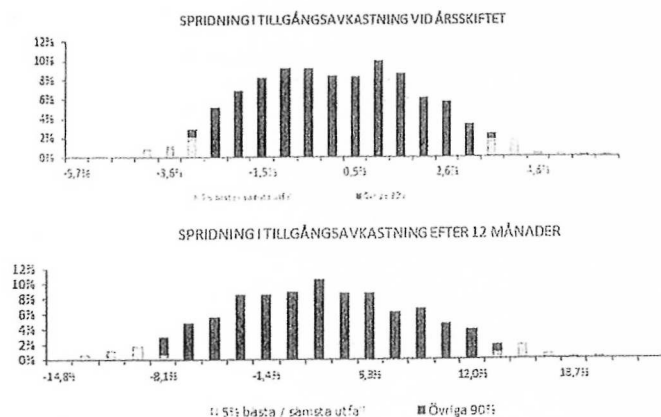
Motpart	Σ Motpart	0-1 år	Rating-kategori
Stora Bältförbindelsen	4%	4%	A
Danske Bank	3%	3%	D

3.4 FÖRVÄNTAD TILLGÅNGSUTVECKLING

Spridningen i de marknadsvärderade tillgångarna är betydande de närmaste 12 månaderna. Gränsen för de 5% bästa utfallen är +13,3% medan de 5% sämsta underskrider -8,5%. Avkastningen är nominellt beräknad. De marknadsvärderade tillgångarnas avkastning förväntas bli 2,3% det kommande året.

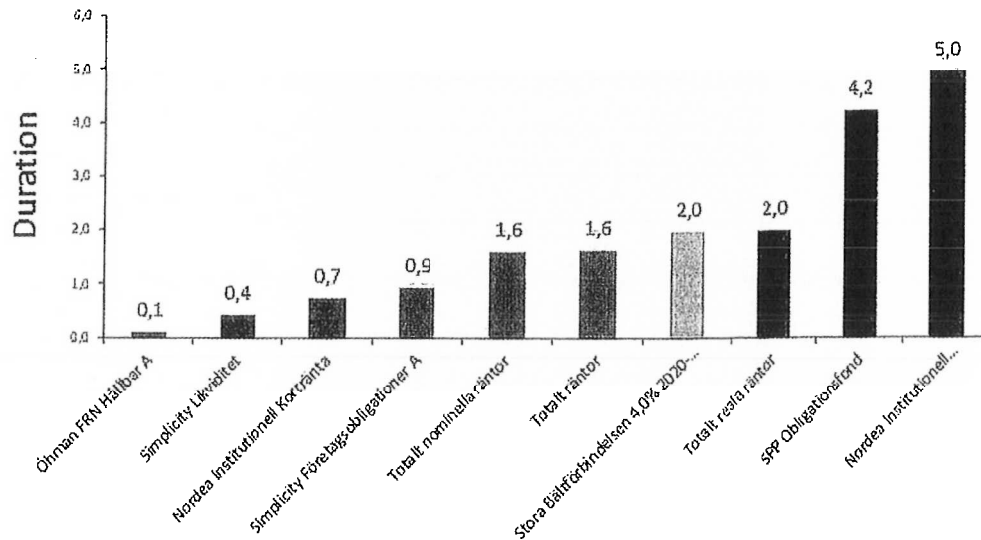
Förväntad utveckling av tillgångsportföljen	Tillgångsvärde (mkr)	Förväntad avkastning
Aktuella marknadsvärderade tillgångar	171,7	
Simulering - 1 år		
Medelvärde	175,7	2,3%
5% högsta	194,6	13,3%
5% lägsta	157,1	-8,5%
0,5% lägsta	149,8	-12,7%
Simulering - årsskiftet		
Medelvärde	171,9	0,2%
5% högsta	177,6	3,5%
5% lägsta	166,6	-2,9%
0,5% lägsta	164,3	-4,3%

Simuleringen betraktar samtliga tillgångar som marknadsvärderade samt justerar tillgångsvärdena för förväntade in- och utflöden.

3.5 RÄNTEPORTFÖLJEN

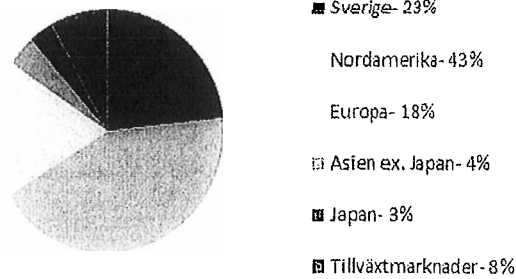
Durationen på den totala portföljen var 1,6 år.

3.6 AKTIEPORTFÖLJEN

Till aktieportföljen räknas svenska och utländska direktägda aktier, värdepappersfonder samt strukturerade produkter med huvudsaklig exponering mot svenska och eller utländska aktiemarknader. Diagrammet nedan visar aktieportföljens regionala fördelning.

REGIONAL FÖRDELNING AKTIEPORTFÖLJ

4 DYNAMISK AKTIEALLOKERING

I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i portföljen styras dynamiskt. Målet är att andelen aktier ska justeras så att aktieportföljen som mest kan tappa 15% i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna (beräknat som värde den sista dagen varje månad).

När vi marknadsvärderar tillgångarna i aktieportföljen och relaterar dem till riskbufferten så visar analysen en liten riskmarginal. Marginalen ned till säkerhetsgolvet är 12,0%, vilket betyder att tillgångarna kan minska 12,0% i värde innan de når säkerhetsgolvet.

Sannolikheten att gå under skyddsnivån någon gång på ett års sikt (givet att aktuell allokering bibehålls) är låg. Analysen ger att den högsta tillåtna 44,0%. Oavsett vad risksimuleringen visar är förvaltningen av kapitalet alltid underkastad rådande placeringspolicy.

Aktuell aktieexponering uppgår till 40,9% och understiger därmed maximal andel enligt riskmodellen med 3,1%

Risköversikt - Dynamisk aktieallokering

	2018-11-30	2018-10-31
Portföljens marknadsvärde (Mkr)	171,7	171,6
Skyddsnivå (Mkr)	151,0	151,0
Riskbuffert (Mkr)	20,6	20,6
Aktuell marginal (%)	12,0%	12,0%
Maximal aktieandel	44%	44%
Aktuell aktieexponering (%)	41%	41%

5 ORDLISTA

Duration = genomsnittliga löptiden för ett antal kassaflöden (värdeviktad). I våra beräkningar använder vi beräkningsmodellen "modifierad duration".

Förväntad avkastning = den långsiktiga värdetillväxten i ett finansiellt instrument

Förväntad volatilitet / risk = ett annat ord för implicit volatilitet (se nedan)

Golvmargin = anger hur mycket mindre säkerhetsgolvet är än jämförelsemåttet (vanligtvis den marknadsvärderade eller bokförda konsolideringen)

Golvrisk = Sannolikheten (risken) att gå igenom säkerhetsgolvet med aktuell allokering över en viss tidshorisont

Historiskt observerad volatilitet = Ett statistiskt mått på storleken på upplevda kurssvängningar. Beräknas på historiska data – är bakåtblickande och därför trögrörlig.

Implicit volatilitet = visar marknadens aktuella förväntningar på framtida kurssvängningar. Beräknas ur marknadshandlade optioner via Black – Scholes formel. Utrycks vanligtvis som procent på årsbasis.

Korrelation = ett statistiskt mått på olika marknaders samvariation. En korrelationskoefficient på +1 innebär att två marknader rör sig i perfekt samklang med varandra. Om däremot en marknad stiger samtidigt som en annan faller, det vill säga de är i perfekt motfas till varandra, så är korrelationskoefficienten -1. Alla variationer mellan dessa ytterligheter ger en korrelationskoefficient mellan -1 och +1.

Maximalt tillåten andel aktier = andelen aktier som maximalt får innehåsa så att säkerhetsgolvet inte äventyras. Beräknas utifrån simuleringsmodellen.

Målkassaflöden = den del av pensionsskulden som täcks av fonderingen och som löpande bevakas av riskkontrollen

Säkerhetsgolv = den säkerhetsnivå som riskkontrollen inte får understiga. Säkerhetsgolvet är vanligtvis definierat som en andel av det marknadsvärderade nuvärdet av målkassaflödena.

Volatilitet = ett statistiskt mått på storleken på kurssvängningar över tiden. Beräknas vanligtvis som en standardavvikelse enligt Normal-fördelningen. Utrycks vanligtvis som procent på årsbasis.

Som grund till rapporten har källor använts som i god tro bedömts vara tillförlitliga. Söderberg & Partners kan inte garantera riktigheten i denna information eller ta på sig något ansvar för fullständighet. Söderberg & Partners ansvarar inte för direkta eller indirekta skador eller förluster, inklusive men inte begränsat till, förlorad och utebliven vinst, som kan uppkomma till följd av användandet av denna rapport eller dess innehåll.

YTTERLIGARE EN TURBULENT MÅNAD

Tillg. 419 Mkr 0,1%

Max aktier 32,0% +0,0%

- Oro kring en potentiell avmattning i den globala tillväxten fortsatte att prägla de finansiella marknaderna under större delen av november. Månaden avslutades dock i dur efter att den amerikanska Fed-chefen Jerome Powell indikerat att styrräntan nu börjar närma sig "neutral" nivå, vilket marknaden tolkade som att centralbanken inte kommer höja räntan i samma utsträckning som tidigare antytts. Detta tillsammans med förhoppningar om en positiv utveckling i handelskriget mellan USA och Kina fick börserna att stiga under de avslutande handelsdagarna i månaden och USA-börsen slutade månaden upp +2,0% i lokal valuta. Theresa May färdigställde under månaden det första utkastet av Storbritanniens brexitavtal. Även om EU har godkänt avtalet råder det tvivel om huruvida det kommer röstas igenom av det brittiska parlamentet. Den ökade risken för en hård Brexit fick pundet att som mest falla 2,6% mot euron under månaden. I övrigt föll WTI-oljan 22% i november, vilket innebär den sämsta månaden på över tio år. Stockholmsbörsen (SIX PRX) föll under månaden med 1,6%, vilket innebär en positiv avkastning om 1,7% sedan årsskiftet. Den europeiska aktiemarknaden (MSCI Europe) sjönk också men med 1,0% i lokal valuta och 1,6% i svenska kronor. Tillväxtmarknaderna (MSCI Emerging Markets) vände upp denna månad och steg med 4,1% i lokal valuta, vilket motsvarar 3,4% upp i svenska kronor. Den globala aktiemarknaden (MSCI World) steg under månaden med 1,2% i lokal valuta och 0,5% i svenska kronor. Volatiliteten tilltog ytterligare på den svenska aktiemarknaden (OMX 1Y) under månaden och steg från 15,6% till 15,9%. På den amerikanska börsen (SPX 1Y) sjönk dock volatiliteten något från 17,7% till 17,2% och även den europeiska börsens volatilitet (SX5E 1Y) sjönk, från 15,3% till 15,0%. På valutamarknaden stärktes den svenska kronan mot de flesta större valutorna och en dollar handlades vid månadsskiftet för 9,11 kronor, en euro för 10,30 kronor och ett brittiskt pund för 11,62 kronor. Sett till räntemarknaden steg yelden på den reala svenska statsobligationen 3104 (förfall 2028) under månaden med 3 punkter till -1,36% och yelden på den kortare, 3102 (förfall 2020), steg med hela 34 punkter till -2,25%. Yelden på den nominella svenska statsobligationen 1053 (förfall 2039) föll under månaden med 12 punkter till 1,19% medan den kortare obligationen 1047 (förfall 2020) sjönk med 3 punkter till -0,46%. Vid månadsskiftet var den 10-åriga svenska break-even inflationen 1,87%.
- Under månaden har inga transaktioner skett.
- Den beräknade maximala aktieandelen uppgår denna månad till 32% medan aktuell andel aktier, som det visas i tillgångstabellen uppgår till 35%. I den aktuella aktieandelen ingår dock 11% globala aktieindexobligationer vilka har ingen eller mycket låg aktieexponering. I praktiken är därmed aktieexponeringen ca 24%.
 - 4% av portföljen utgörs av Nordea AIO Global 2018-12-17 denna obligation har inte längre någon aktieexponering då denna har fasats ut och marknadsvärdet kommer att betalas ut under december. Marknadsvärdet för de övriga två aktieindexobligationerna som tillsammans utgör 7% av portföljen, Danske AIO Europa 2019-07-05 samt Danske Bank AIO Global 2020-06-10 är under sina respektive nominella belopp som erhålles vid förfall och dessa är därmed att betraktas som nominella obligationer. Söderberg & Partners rekommenderar att dessa till kommande rapport omklassificeras till nominella obligationer för att bättre spegla dess exponering och risk.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Grundläggande förutsättningar	1
2	Österåkers riskmål.....	1
2.1	Specificerat riskmål.....	1
3	Tillgångar	1
3.1	Utveckling jämfört med index	2
3.2	Avstämning mot tillgångslimit	3
3.3	Avstämning mot kreditlimit	3
3.4	Förväntad tillgångsutveckling.....	4
3.5	Ränteportföljen.....	5
3.6	Aktieportföljen	5
4	Dynamisk aktieallokering.....	6
5	Ordlista.....	7

1 GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR

Denna rapport är baserad på antagandet om marknadsneutrala förutsättningar. Det innebär att inga marknadsbedömningar favoriseras framför andra utan följer vad som är neutralt i en effektiv marknadsekonomisk värld.

Enkelt uttryckt kan en finansiell tillgångsavkastning över tiden beskrivas av två termer: förväntad avkastning och risk.

Antaganden om förväntad avkastning:

- Räntebärande instrument förväntas i genomsnitt avkasta enligt aktuell marknadshandlad räntekurva. På riktigt lång sikt förväntas en lång nominell obligation ge 0,5%-enheter mer i årlig avkastning jämfört med kortränta.
- Aktier förväntas i snitt avkasta 3,4% utöver kort nominellränta, plus risktillägg.

Ovanstående antaganden om risk härleds från aktuellt marknadshandlade priser på optioner.

2 Österåkers riskmål

2.1 SPECIFICERAT RISKMÅL

Österåker kommuns syfte med överlikviditetsförvaltningen är att på ett effektivt sett hantera det överskott som kommunen har i form av likviditet. Målet med förvaltningen är att överlikviditetsportföljens långsiktiga avkastning ska uppgå till 2 procentenheter per år i reala termer. Med real avkastning avses nominell avkastning justerat för utvecklingen av konsumentprisindex (KPI).

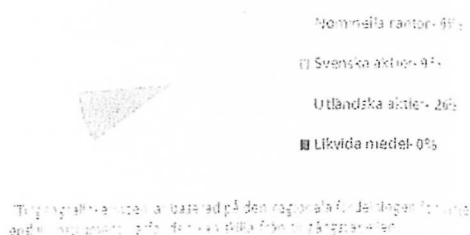
I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i kapitalförvaltningen styras dynamiskt. Andelen aktier ska justeras så att portföljen som mest kan tappa 10 procent i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna (beräknat som värdet den sista dagen varje månad).

Aktuell maximal aktieandel i beräknas utifrån riskbuffert, dvs marginalen i förhållande till golvet (skyddsnivån), samt risken i portföljens tillgångar, mätt som implicit volatilitet.

3 TILLGÅNGAR

I detta avsnitt betraktas endast tillgångssidan. Enligt vår riskklassificering av tillgångarna bestod allokeringen i slutet av november av 34,6% aktier, varav 8,5% var exponerat mot Sverige och 26,1% mot utländska aktier.

TILLGÅNGSALLOKERING

VÄRDEPAPPERSFÖRTECKNING 2018-11-30

Nedanstående tabell är en sammanställning av portfölj innehavet per 2018-11-30. Aktuellt marknadsvärde på tillgångarna är 419 mkr varav ca 0 mkr är likvida medel.

TILLGÅNGAR	Nominellt belopp			Luplid	Rating (Moody's S&P)	Vikt	Duration	Anskaffnings- / Realiserade	
	Antal andelar	Marknadsvärde	Månads- avkastning					Bokfört värde	vinster/förluster
	2018-11-30	2018-11-30						2018-11-30	2018-11-30
NOMINELLA RÄNTOR									
Nordea Institutionell Företagsobligationsfond	234 176	24 591 106	-0,6%			6%	5,0	26 221 289	-1 630 183
Simplicity Likviditet	1 147 498	127 119 800	-0,2%			30%	0,4	126 994 538	135 262
SPP Obligationsfond	184 274	27 434 656	0,4%			7%	4,4	27 500 000	-65 344
Ohman FRN Hållbar A	458 968	49 807 233	0,4%			12%	0,1	50 000 000	192 767
Ohman Företagsobligationsfond Hållbar A	191 917	22 557 981	-0,2%			3%	2,7	22 700 000	-142 019
Ohman Grön Obligationsfond A	276 502	22 618 459	-0,2%			5%	2,7	22 700 000	-81 541
Totalt nominella räntor		274 129 236	0,2%			65%	1,5		
Totalt räntor		274 129 236	-0,2%			65%	1,5		
SVENSKA AKTIER									
SEB Hållbarhetsfond Sverige Index Utd.	29	4 430 103	-1,0%			1%		4 500 000	-69 897
Spiltan Aktiefond Stabil	4 563	2 958 843	-0,9%			1%		3 000 000	-41 157
Totalt direktägda aktier och fonder		7 388 947	-0,9%			2%			
SVENSKA STRUKTURERADE PRODUKTER									
SHB AIO Sverige IS28L 2018-12-17	18 000 000	19 026 000	0,1%	2018-12-17	Aa2 AA	5%	0,0	18 010 508	1 015 492
Totalt svenska strukturerade produkter		19 026 000	-0,1%			5%	0,0		
Totalt svenska aktier inkl. strukturerade produkter		26 414 947	-0,3%			6%			
UTLÄNDSKA AKTIER									
SPP Emerging Markets Plus A	54 260	7 499 288	-4,2%			2%		7 800 000	-300 712
SPP Global Plus A	150 260	21 494 913	0,5%			5%		22 150 000	-655 087
Ohman Etisk Index USA	157 070	36 757 618	2,1%			9%		35 000 000	1 757 618
Ohman Global Hållbar A	29 267	6 771 720	1,8%			2%		7 000 000	-228 280
Totalt direktägda aktier och fonder		72 523 539	1,8%			15%			
GLOBALA STRUKTURERADE PRODUKTER									
Danske AIO Europa 2019-07-05	10 000 000	9 852 000	-1,4%	2019-07-05	A2 A	2%	0,6	10 059 163	-207 163
Danske Bank AIO Global 2020-06-10	19 000 000	18 960 100	-0,1%	2020-06-10	A2 A	5%	1,5	19 176 360	-216 260
Nordea AIO Global 2018-12-17	15 000 000	17 112 000	0,2%	2018-12-17	Aa3 AA-	4%	0,0	15 008 757	2 103 243
Totalt globala strukturerade produkter		45 924 100	-0,3%			11%	0,8		
Totalt utländska aktier inkl. strukturerade produkter		118 447 639	1,0%			28%			
Totalt aktier		144 862 586	0,7%			35%			
LIKVIDA MEDEL									
likvida medel		11 672				0%		11 672	
Totalt likvida medel		11 672				0%			
TOTALT		419 003 494	0,1%			100%	1,5	417 822 287	1 181 206

Instrumenten är indelade efter huvudsaklig exponering. Avkastningen per instrument är beräknat utifrån att instrumentet innehåller oavbrutet från den första dagen i månaden till den sista, inklusive eventuella utdelningar och kuponger. Avkastningen per delportfölj och totalportföljen är justerad för eventuella transaktioner som har gjorts under perioden, vilket gör att den kan skilja sig från genomsnittet av avkastningen på de enskilda instrumenten. Totaldurationen beräknas exklusive strukturerade produkter.

3.1 UTVECKLING JÄMFÖRT MED INDEX

Nedan utvärderas förvaltningsresultatet gentemot för portföljen relevanta index.

TILLGÅNGSUTVECKLING JÄMFÖRT MED INDEX

Tillgångsslag	Index	Tillgångsavkastning senaste månaden	Indexavkastning senaste månaden	Differens
Nominella räntebärande värdepapper	OMRIX Bond	0,2%	0,1%	0,1%
Svenska aktier	SIX PRX	0,3%	1,6%	1,2%
Utländska aktier	MSCI AC World Net TR USD	1,0%	0,6%	0,4%
Totalportfölj	Svenska och utländska aktier	0,7%	0,9%	-0,2%
Likvida medel	SEB	0,0%	0,0%	0,0%
Nominella räntebärande värdepapper	OMRIX Bond	0,2%	0,1%	0,1%
Svenska aktier	SIX PRX	0,3%	1,7%	1,4%
Utländska aktier	MSCI AC World Net TR USD	1,0%	0,5%	0,5%
Totalportfölj	Svenska och utländska aktier	0,3%	0,9%	0,6%

Källa för index: Bloomberg

3.2 AVSTÄMNING MOT TILLGÅNGSLIMITER

En jämförelse mellan portföljens nuvarande allokering och limiterna specificerade i placeringspolicyn visar att pensionsportföljen ligger inom de limiter som definieras för respektive tillgångsslag.

AVSTÄMNING MOT POLICY

Tillgångsslag	Portfölj (Mnkr)		Limiter	
	2018-11-30	Andel avportfölj 2018-11-30	Min	Max
Likvida medel	0	0%	0%	15%
Nominella räntepapper	274	65%	0%	100%
Realränteobligationer	0	0%	0%	50%
Aktiefonder samt strukturerade aktieinstrument med kapitalgaranti	145	35%	0%	55%
varav svenska aktier	36	25%	0%	40%
varav utländska aktier	109	75%	60%	100%

3.3 AVSTÄMNING MOT KREDITLIMITER

En jämförelse mellan portföljens nuvarande allokering och limiterna specificerade i placeringspolicyn visar att pensionsportföljen ligger inom de limiter som definieras för respektive tillgångsslag.

KREDITLIMITER ENLIGT POLICY

Ratingkategori		Durationskategori			Max andel per emittent Σ Motpart
		K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. >3 år	
		Σ K till M	Σ L till M	M	
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	Σ A till E	100%	100%	100%	100%
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	Σ B till E	100%	100%	80%	30%
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	Σ C till E	90%	80%	70%	25%
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	Σ D till E	60%	50%	40%	20%
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	E	25%	15%	10%	10%

KREDITEXPONERING SOM POLICY

Ratingkategori		Durationskategori		
		K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. >3 år
		Σ K till M	Σ L till M	M
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	Σ A till E	16%	5%	0%
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	Σ B till E	16%	5%	0%
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	Σ C till E	16%	5%	0%
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	Σ D till E	7%	5%	0%
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	E	0%	0%	0%

KREDITEXPONERING PER KATEGORI

Ratingkategori	Durationskategori		
	K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. >3 år
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	0%	0%	0%
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	0%	0%	0%
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	9%	0%	0%
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	2%	5%	0%
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	0%	0%	0%

KREDITEXPONERING PER MOTPART

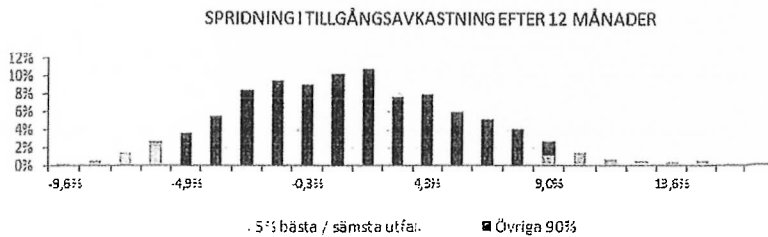
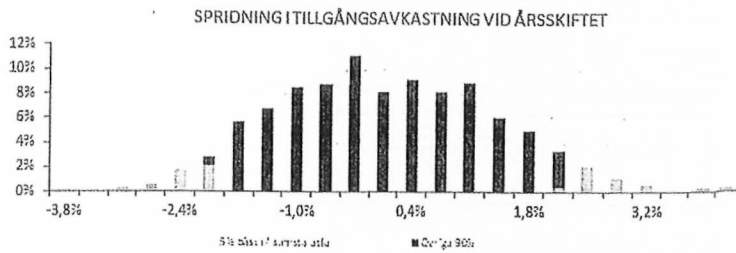
Motpart	Σ Motpart	Rating-kategori
Danske Bank	7%	D
Handelsbanken	5%	C
Nordea Finland	4%	C

3.4 FÖRVÄNTAD TILLGÅNGSUTVECKLING

Spridningen i de marknadsvärderade tillgångarna är betydande de närmaste 12 månaderna. Gränsen för de 5% bästa utfallen är +9,0% medan de 5% sämsta underskrider -5,6%. Avkastningen är nominellt beräknad. De marknadsvärderade tillgångarnas avkastning förväntas bli 1,5% det kommande året.

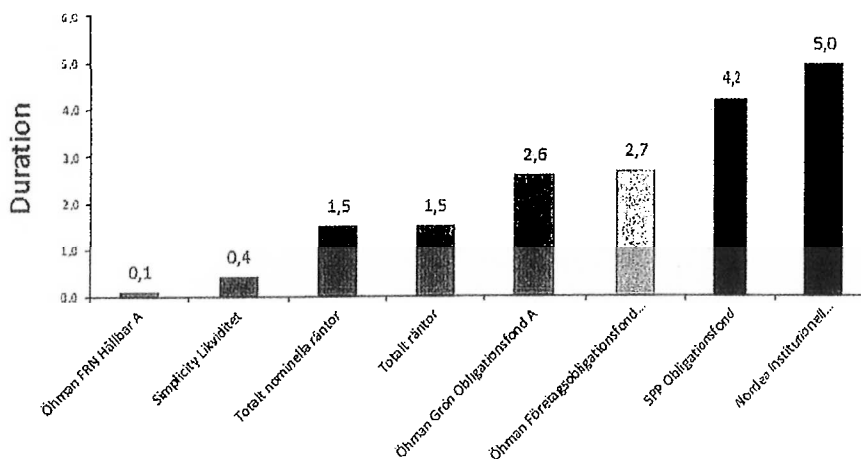
Förväntad utveckling av tillgångsportföljen	Tillgångs värde (mkr)	Förväntad avkastning
Aktuella marknadsvärderade tillgångar	419,0	
Simulering - 1 år		
Medelvärde	425,2	1,5%
5% högsta	456,9	9,0%
5% lägsta	395,7	-5,6%
0,5% lägsta	383,1	-8,6%
Simulering - årsskiftet		
Medelvärde	419,5	0,1%
5% högsta	428,5	2,3%
5% lägsta	411,0	-1,9%
0,5% lägsta	407,2	-2,8%

Simuleringen betraktar samtliga tillgångar som marknadsvärderade samt justerar tillgångsvärdena för förväntade in- och utflöden.

3.5 RÄNTEPORTFÖLJEN

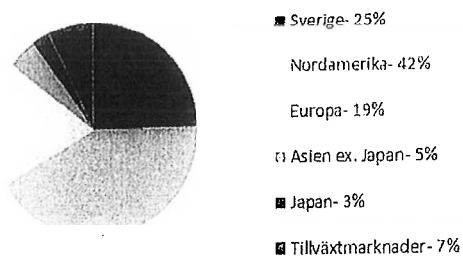
Durationen på den totala portföljen var 1,5 år.

3.6 AKTIEPORTFÖLJEN

Till aktieportföljen räknas svenska och utländska direktägda aktier, värdepappersfonder samt strukturerade produkter med huvudsaklig exponering mot svenska och eller utländska aktiemarknader. Diagrammet nedan visar aktieportföljens regionala fördelning.

REGIONAL FÖRDELNING AKTIEPORTFÖLJEN

4 DYNAMISK AKTIEALLOKERING

I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i portföljen styras dynamiskt. Målet är att andelen aktier ska justeras så att aktieportföljen som mest kan tappa 10% i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna (beräknat som värde den sista dagen varje månad).

När vi marknadsvärderar tillgångarna i aktieportföljen och relaterar dem till riskbufferten så visar analysen en liten riskmarginal. Marginalen ned till säkerhetsgolvet är 8,7%, vilket betyder att tillgångarna kan minska 8,7% i värde innan de når säkerhetsgolvet.

Sannolikheten att gå under skyddsnivån någon gång på ett års sikt (givet att aktuell allokering bibehålls) är låg. Analysen ger att den högsta tillåtna 32,0%. Oavsett vad risksimuleringen visar är förvaltningen av kapitalet alltid underkastad rådande placeringspolicy.

Aktuell aktieexponering uppgår till 34,6% och överstiger därmed maximal andel enligt riskmodellen med 2,6%

Risköversikt - Dynamisk aktieallokering

	2018-11-30	2018-10-31
Portföljens marknadsvärde (Mkr)	419,0	418,5
Skyddsnivå (Mkr)	382,6	382,6
Riskbuffert (Mkr)	36,4	35,9
Aktuell marginal (%)	8,7%	8,6%
Maximal aktieandel	32%	32%
Aktuell aktieexponering (%)	35%	34%

5 ORDLISTA

Duration = genomsnittliga löptiden för ett antal kassaflöden (värdeviktad). I våra beräkningar använder vi beräkningsmodellen "modifierad duration".

Förväntad avkastning = den långsiktiga värdetillväxten i ett finansiellt instrument

Förväntad volatilitet / risk = ett annat ord för implicit volatilitet (se nedan)

Golvmarginal = anger hur mycket mindre säkerhetsgolvet är än jämförelsemåttet (vanligtvis den marknadsvärderade eller bokförda konsolideringen)

Golvrisk = Sannolikheten (risken) att gå igenom säkerhetsgolvet med aktuell allokering över en viss tidshorisont

Historiskt observerad volatilitet = Ett statistiskt mått på storleken på upplevda kurssvängningar. Beräknas på historiska data – är bakåtblickande och därför trögörlig.

Implicit volatilitet = visar marknadens aktuella förväntningar på framtida kurssvängningar. Beräknas ur marknadshandlade optioner via Black – Scholes formel. Utrycks vanligtvis som procent på årsbasis.

Korrelation = ett statistiskt mått på olika marknadens samvariation. En korrelationskoefficient på +1 innebär att två marknader rör sig i perfekt samklang med varandra. Om däremot en marknad stiger samtidigt som en annan faller, det vill säga de är i perfekt motfas till varandra, så är korrelationskoefficienten -1. Alla variationer mellan dessa ytterligheter ger en korrelationskoefficient mellan -1 och +1.

Maximalt tillåten andel aktier = andelen aktier som maximalt får innehas så att säkerhetsgolvet inte äventyras. Beräknas utifrån simuleringsmodellen.

Målkassaflöden = den del av pensionsskulden som täcks av fonderingen och som löpande bevakas av riskkontrollen

Säkerhetsgolv = den säkerhetsnivå som riskkontrollen inte får understiga. Säkerhetsgolvet är vanligtvis definierat som en andel av det marknadsvärderade nuvärdet av målkassaflödena.

Volatilitet = ett statistiskt mått på storleken på kurssvängningar över tiden. Beräknas vanligtvis som en standardavvikelse enligt Normal-fördelningen. Utrycks vanligtvis som procent på årsbasis.

Som grund till rapporten har källor använts som i god tro bedömts vara tillförlitliga. Söderberg & Partners kan inte garantera riktigheten i denna information eller ta på sig något ansvar för fullständighet. Söderberg & Partners ansvarar inte för direkta eller indirekta skador eller förluster, inklusive men inte begränsat till, förlorad och utebliven vinst, som kan uppkomma till följd av användandet av denna rapport eller dess innehåll.

Tjänsteutlåtande

Kerstin Odenfelt
Socialförvaltningen
Datum 2019-02-01
Dnr VON 2019/0007-735

Till Vård- och omsorgsnämnden

Antagande av upphandlingsdokument för Solskiftet särskilt boende för äldre

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

1. Anta upphandlingsdokument för upphandling enligt lag om offentlig upphandling av verksamhet Solskiftet särskilt boende för äldre
2. Godkänna att redaktionella ändringar inför publicering görs
3. Delegera till socialdirektören att fatta tilldelningsbeslut efter avslutad upphandling
4. Omedelbar justering

Bakgrund

Vård- och omsorgsnämnden beslutade 2019-01-22 att ge socialförvaltningen i uppdrag att ta fram underlag för upphandlingsdokument enligt lagen om offentlig upphandling, LOU, för driften av Solskiftet, särskilt boende för äldre. Solskiftet har tidigare drivits av produktionsförvaltningen.

Förvaltningens slutsatser

Socialförvaltningen har i samarbete med upphandlingsenheten tagit fram det bilagda upphandlingsdokumentet inför upphandling. Facklig samverkan har skett, samtliga fackliga representanter i FörSam har fått del av upphandlingsdokumentet för att lämna synpunkter.

Tidigare beredning och beslutsunderlag

Vård- och omsorgsnämndens beslut § 1:6 2019-01-22

Bilagor

1. Upphandlingsdokument för Solskiftet särskilt boende, inklusive bilagor (sekretess)

Susanna Kieschl
Socialdirektör

Sigbritt Sundling
Enhetschef staben

2018-12-18

UTREDNING OM SOLSKIFTETS ÄLDREBOENDE

Undertecknad fick i slutet av oktober i uppdrag av Produktionsförvaltningens ledning att utreda: "Vilka förutsättningar behöver skapas och vilka förändringar behöver vidtas för att driva Solskiftes äldreboende i produktionsförvaltningens regi, med god kvalitet inom de givna ekonomiska ramarna." Utredningsarbetet har bedrivits genom att ta del av skriftligt material och samtal med ett flertal direkt berörda. En rapport ska avläggas före jul 2018.

Anledningen till denna utredning och rapport är den negativa ekonomiska utvecklingen på Solskiftets äldreboende. Den kan illustreras på följande sätt:

	Omsättning (milj kr)	Resultat (milj kr)	
2014	27,1	+0,7	
2015	26,8	-1,1	
2016	28,7	-0,7	
2017	27,8	-2,8	
2018	22,1	-4,0	(framräkning utifrån oktoberutfallet)

Förenklat kan man säga att den negativa utvecklingen beror på att kostnaderna ökar medan intäkterna går åt motsatt håll. Personalkostnaderna utgör nästan 80% av de totala kostnaderna vilket innebär att för att åstadkomma balans i ekonomin så måste bemanningen anpassas till tillgängliga intäkter.

Intäkter

Som framgår av ovanstående tabell så minskar intäkterna väsentligt mellan 2017 och 2018. Orsaken är att växelvårds-/korttidsplatserna enligt beslut i Vård- och omsorgsnämnden flyttar från Solskiftet till Enebacken. De nio platser som flyttades innebär en intäktsförlust på 5,4 miljoner kronor årligen.

Efter sommaren 2018 finns också en tydlig trend att beläggningen på befintliga 36 platser minskar. Orsaken till detta är att det totala utbudet av äldreboendeplatser ökat väsentligt de senaste åren genom etablering av flera moderna boenden i Åkersberga. Under första halvåret 2018 hade Solskiftet 153 "tomdygn" vilket motsvarar en beläggningsgrad på 97,7% dvs i praktiken fullbelagt. Under perioden juli-november ökade antalet "tomdygn" till 745 vilket motsvarar en genomsnittlig beläggning motsvarande 88,8%. (Perioden september – november var beläggningen 86%).

För belagd plats erhåller Solskiftet 1651:- per dygn och för tomplats 978:-. Första halvåret motsvarade mellanskillnaden mellan full beläggning och faktisk beläggning knappt 103 tkr. Perioden september – november var antalet tomdygn 455 vilket motsvarar en beläggning på 86%. På helårsbasis skulle det i jämförelse med första halvåret 2018 innebära ytterligare cirka 1,2 miljoner kronor i minskade intäkter. Realistiskt de närmaste åren - allt annat lika - så kan man kalkylera med

att intäkterna för Solskiftet i 2018-års prisnivåer ligger i storleksordningen drygt 20 miljoner kronor årligen.

Kostnader

Som framgår av ovanstående tabell kommer kostnaderna 2018 att överstiga intäkterna med cirka 4 miljoner kronor. Det kan på grund av tomplatssituationen - om inga åtgärder vidtas - att öka ytterligare 2019 dvs gapet mellan intäkter och kostnader kan komma att uppgå till 6 miljoner kronor. Vid en effektivisering så måste 90% av denna besparing göras på bemanningen (vissa övriga kostnader kan säkerligen minskas men det finns också "fasta kostnader" bland dessa) och då motsvarar det cirka 10 årsarbetare (se kalkyl bilaga 1).

Under våren 2018 tog Produktionsförvaltningen fram en plan för att anpassa verksamheten till de ekonomiska förutsättningar som då gällde. Den planen skulle innebära en minskad bemanning med cirka 5 årsarbetare. Planen följdes av en konsekvens- och riskanalys som gjordes gemensamt av arbetsgivaren och fackliga företrädare. Man konstaterar där att "Det finns betydande konsekvenser och risker som följd av en minskad bemanning vid Solskiftets äldreboende". "Kvaliteten för kunden skulle minska kraftigt, vilket får konsekvenser för patientsäkerheten". Planen har inte verkställts i sin helhet.

Mot bakgrund av detta och att nu återkomma och genomföra en besparing som är större (även om det ökade sparbudgetet bland annat motiveras av att antalet boende är färre) bedöms därför i detta läge som realistiskt. Erfarenheten är entydig från de flesta verksamheter oavsett bransch eller verksamhetsform. Att genomföra besparingar och effektiviseringar i en befintlig verksamhet är betydligt svårare och krävande än att nystarta med precis samma förutsättningar.

Olika scenarion angående underskottet

Nedan redovisas ett antal scenarion hur underskottet kan lösas. Vissa av dem kan vara praktiskt omöjliga att genomföra men de redovisas ändå för att alla möjligheter ska kunna prövas. Det finns säkert dessutom kombinationer av åtgärder.

- **Ökade intäkter**

Intäkterna skulle kunna ökas på några olika sätt. Detta är teoretiska beräkningar för att visa vilka möjligheter som skulle kunna finnas. Villkoret för att de ska åstadkomma ekonomisk balans är att kostnaderna inte ökar jämfört med dagens läge. Ökade intäkter löser Produktionsförvaltningens problem men flyttar kostnaden till annan del av kommunen.

- Återinföra och belägga de nio platser som flyttade till Enebacken skulle ge 5,4 miljoner i ökade intäkter.
- Göra om Solskiftet till ett demensboende. En demensplats ger cirka 200:- mer i ersättning men för att ge en positiv effekt måste det då också finnas en "beläggingsgaranti" från beställaren. En sådan lösning skulle ge cirka 24,3 miljoner i intäkter årligen (det vill säga 3-4 miljoner kronor mer än i ovanstående kalkyl). Ett praktiskt problem är att en demensenhet inte får vara så stor som 12 platser. Frågan är

också om det finns ett behov som motiverar att kommunen tillförs ytterligare 36 demensplatser?

- Gå in i LOV-systemet. Ersättningen är cirka 200 kronor mer per dygn men ska då täcka den risk som utföraren tar. I detta läge när Solskiftet tappar boenden är detta risktagande inte att rekommendera.

- **”Nystart” i Produktionsförvaltningens regi**

Det är problematiskt att genomföra besparingar och effektiviseringar i befintlig verksamhet. Man kan som ett tankeexperiment frigöra sig från de ingångsvärden som finns idag och ”bygga upp verksamheten från grunden”. Det vill säga utifrån de ekonomiska förutsättningarna när det gäller beläggning och bemanning. Detta utan hänsyn till de anställningsförhållanden som nuvarande medarbetare innehar.

Utgångspunkten i detta tankeexperiment är att 30 platser är belagda vilket med tomplatsersättning ger en årlig intäkt på 20,2 miljoner kronor. För att åstadkomma ett nollresultat förutsätts att 80% av intäkterna kan användas till personalkostnader. Hur en sådan personalbemanning skulle kunna se ut framgår mer i detalj av bilaga 2.

Där framgår att efter kostnader för ledning, sjuksköterskor och paramedicinsk personal så finns utrymme för knappt 24 årsarbetare omvårdnadspersonal. Detta skulle – rent teoretiskt och utan hänsyn till schemaläggningens alla svårigheter - räcka för att bemanna de 30 platserna med 10 medarbetare på förmiddagen, 7 eftermiddag och kväll och 2 på natten. Men det svåra är att för att kunna bemanna helgerna på samma sätt och att medarbetarna inte behöver arbeta oftare än varannan helg så krävs det cirka 30 personer (beroende på hur man väljer att bemanna vissa pass under helgerna) vilket i sin tur skulle innebära en genomsnittlig tjänstgöringsgrad på cirka 0,6 dagtid. Den totala bemanningen – sjuksköterskor, paramedicinsk personal, omvårdnadspersonal - i detta exempel är 27 årsarbetare på 30 boenden det vill säga en bemanningsfaktor på 0,9.

Utöver detta måste man använda mertidsuttag av deltiderna alternativt ha tillgång till timanställda så att dessa kan kallas in om och när beläggningen överstiger 30 boenden. För varje plats som beläggningen överstiger 30 finns månatligen cirka 20 tkr att tillgå för att finansiera denna kostnad.

- **Nedläggning.**

Mot bakgrund av de många nya tillkommande äldreboenden i kommunen kunde man för ett år sedan befara en överkapacitet av äldreboendeplatser. En nedläggning av Solskiftets äldreboende hade i det perspektivet varit en fullt möjlig lösning på Produktionsförvaltningens underskottsproblematik.

Av Vård- och omsorgsnämndens boendeprognos 2018-09-05 framgår att det i juni 2018 fanns 366 äldreboendeplatser i kommunen varav 262 var belagda med Österåkersbor. VON förfogar genom avtal över 150 av dessa platser. Övriga platser är så kallade LOV-platser där ingen volymgaranti finns och utföraren har heller ingen skyldighet att ställa dessa platser till kommunens förfogande. De kan istället sälja platser till andra kommuner företrädesvis Täby, Stockholm och Danderyd.

Det finns således ingen absolut garanti för att alla Österåkers äldre i behov av särskilt boende kan beredas plats i kommunen. Enligt VONs prognos kommer behovet av platser år 2024 överstiga de 366 platser som i dagsläget finns inom kommunen. Men eftersom kommunen i dagsläget bara förfogar över 150 platser kommer brist på platser med största sannolikhet uppkomma betydligt tidigare än 2024. Slutsatserna man gör i boendeprognosen är att det behöver etableras ytterligare äldreboenden under den kommande femårsperioden.

VON har inte specifikt behövt ta ställning till om man vill behålla Solskiftets äldreboende och ha tillgång till platserna på samma sätt som nu. Men av ovanstående resonemang kan man sluta sig till att man har behov av platserna och att förfoga över dem på motsvarande sätt som nu.

- **Upphandling**

Sammanfattningsvis: att på något sätt öka intäkterna till Solskiftet skulle kanske lösa Produktionsförvaltningens problem men kostnaden skulle istället uppkomma på annan plats inom kommunens ekonomi. Att genomföra nödvändiga effektiviseringar eller en "nystart" får anses som uteslutet mot bakgrund av den "konsekvens- och riskanalys" som gjorts. Nedläggning är heller ingen lösning för kommunen som helhet då platserna inom en inte alltför avlägsen framtid kommer att behövas och där kommunen direkt behöver kunna disponera över dem.

Lösningen kan vara att VON genomför en upphandling av verksamheten utifrån nuvarande ekonomiska förutsättningar. Genom att bjuda in entreprenörer som redan finns i kommunen och sådana som skulle vilja etablera sig kan man få olika lösningar att välja på hur Solskiftet kan drivas vidare. Det finns för en entreprenör större möjligheter att arbeta med ökade intäkter och göra samordningsvinster med andra verksamheter.

Vid en upphandling gäller för medarbetarna villkoret att det blir fråga om en verksamhetsövergång. En upphandling kommer att innebära att kommunen inte längre har något äldreboende i egen regi.

Anders Lindblad

Bilaga 1

KALKYL BESPARINGSBETING 2019

Observera att detta är utredarens egen kalkyl utifrån kända förutsättningar. Det har inte gjorts någon koppling till en eventuell budget för 2019 då en budget kan innehålla ambitioner och åtgärder som inte redovisas här. Denna kalkyl är ett försök att redovisa de ingångsvärden som finns vid årsskiftet om ingenting görs – det så kallade "gapet". Kalkylen är försiktig men realistisk och görs utan uppräknig för pris- och kostnadsökningar 2019.

Intäkter

30 belagda platser ger 1651:- per plats: 18 078 tkr i årlig intäkt

6 tomplatser ger 978:- per plats: 2 142 tkr i årlig intäkt

Total årlig intäkt: 20 220 tkr

En ytterligare belagd plats ger en årlig merintäkt: 246 tkr. Full beläggning skulle således innebära maximalt 1,5 miljoner kronor mer i årliga intäkter jämfört med denna kalkyl.

Kostnader

Utifrån utfallet tom oktober kan kostnader för helåret 2018 beräknas uppgå till cirka: 26 100 tkr.

Gapet mellan intäkter och kostnader kan då 2019 beräknas uppgå till 26,1 – 20,2: 5,9 miljoner kronor.

Om 90 % av gapet tas på bemanningen är det 5,3 miljoner kronor.

Den årliga genomsnittliga kostnaden (inklusive vikarier vid frånvaro) för omvårdnadspersonal uppskattas till 520 tkr/årsarbetare.

Besparingskravet är då motsvarande: 10,2 årsarbetare.

(För att räkna fram den genomsnittliga kostnaden för en årsarbetare omvårdnadspersonal har följande schabloner använd:

Genomsnittlig grundlön per månad: 26 150:-

Tillkommer sammanlagt + 66% av grundlönen varav 15% ob-ersättning, 12% vikarier vid frånvaro (6 av 52 veckor per år), 39% arbetsgivaravgifter mm. Det innebär en månatlig kostnad per årsarbetare på 43410:- vilket ger en årlig kostnad på cirka 520 tkr. Detta är en kalkylerad kostnad och den verkliga kan vara något högre beroende på frånvaro och vikarietäkningsgrad)

Bilaga 2

"TEORETISK" PERSONALBEMANNING VID "NYSTART"

Tillgängliga årliga intäkter 20 220 tkr och vid nollresultat motsvarande kostnader.

80% till personalkostnader: 16 176 tkr (övriga kostnader 20%: 4 044 tkr).

Avgår personalkostnad för verksamhetschef 1,0, bemanningsassistent 1,0, sjuksköterskor 2,0 (kväll, natt och helg köps in och ingår i "övriga kostnader") samt sjukgymnast och arbetsterapeut sammanlagt 1,0: 3 700 tkr.

Återstår till omvårdnadspersonal: 12 476 tkr. En årsarbetare kostar årligen: 520 tkr.

Räcker till: 24 årsarbetare.

Avgår 4,0 årsarbetare nattpersonal.

Omvårdnadspersonal dag: 20 årsarbetare. Det räcker till 3060 timmar per fyraveckorsperiod. Det räcker till exempelvis 10 fyratimmarspass och 7 tiotimmarspass per dag (totala antalet timmar kan självklart fördelas på andra typer av pass) men det indikerar en bemanning där man kan vara 10 på förmiddagen och 7 eftermiddag/kväll på 30 boende.